

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ...สถาบันวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย..ส่วนผลิตรายการ โทร.๐๒ - ๒๗๕ - ๒๐๕๓..ต่อ...๘๐๐๘..

ที่.....นร.๐๒๐๘.๐๓../ก.๗๕๗.....วันที่.....๑๗.....สิงหาคม....๒๕๖๐.....

เรื่อง.....ขอความร่วมมือในการผลิตรายการ“ตามรอยพ่อ”เป็นกรณีพิเศษ.....

เรียน ผอ.สปข. ๑ - ๘

๑. ข้อเท็จจริง

เนื่องด้วย สทท.ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการประชาสัมพันธ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ภายใต้ชื่อรายการ“ตามรอยพ่อ” ความยาวรายการ ๕๐ นาที โดยแพร่ภาพออกอากาศทุกวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา ๒๑.๐๐ - ๒๒.๐๐ น.ทางสทท.กทม.

๒. ข้อพิจารณา

การนี้ ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ นับเป็นเดือนครบรอบ ๑ ปี ในการเสด็จสวรรคตของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช คณะกรรมการอำนวยการจัดงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีกำหนดการพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จำนวน ๕ วัน ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๐

สทท. ในฐานะสื่อประชาสัมพันธ์ภาครัฐ มีความจำเป็นที่จะต้องปรับลดโตนรายการให้เป็นไปตามสถานการณ์ เพื่อความเหมาะสมและสมพระเกียรติ โดยให้ทุกรายการนำเสนอในเนื้อหาที่เป็นการรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทยมากกว่า ๗๐ ปี

๓. ความเห็น

เพื่อให้การผลิตรายการตามโครงการประชาสัมพันธ์เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นไปอย่างสมบูรณ์แบบและมีเนื้อหาตรงตามเป้าหมาย สทท.กทม.จึงขอความร่วมมือมายัง สปข.๑ - ๘ เพื่อผลิตรายการ “ตามรอยพ่อ”เป็นกรณีพิเศษ ในรูปแบบของสารคดี ความยาว ๒๐ - ๒๕ นาที โดยจะนำเผยแพร่ออกอากาศในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ ทั้งนี้ ขอความร่วมมือทุกเขตกรุณาส่งเทปสารคดีภายในวันศุกร์ที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๐ โดยได้แนบเอกสารตัวอย่างเนื้อหาสำหรับการผลิตสารคดีมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายกิตติศักดิ์ หาญกล้า)

ผอ.สทท.

ตัวอย่างเนื้อหาสำหรับผลิตสารคดี“ตามรอยพ่อ”

1. พระราชประวัติจอมกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่

พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชโอรสในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จพระราชสมภพ ในวันจันทร์ ที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐ ณ เมืองเคมเบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา ทรงศึกษาขั้นต้นที่โรงเรียนมาแตร์ เดอี กรุงเทพมหานคร และเสด็จพระราชดำเนินไปศึกษาต่อ ณ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ สำเร็จชั้นอุดมศึกษาจากมหาวิทยาลัยโลซานน์ แผนกวิทยาศาสตร์และ วิศวกรรมศาสตร์ ครั้นเมื่อเสด็จขึ้นครองราชย์สิริราชสมบัติสืบสันตติวงศ์ต่อจากสมเด็จพระบรม เชนฐานิราช ทรงเปลี่ยนแนวการศึกษาเป็นวิชาสังคม นิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ ด้วยทรงเห็นว่าเป็นวิชา สำคัญและจำเป็นสำหรับตำแหน่งประมุขของประเทศ

วันอาทิตย์ที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ เสด็จเถลิงพระราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์

วันศุกร์ ที่ ๒๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๓ มีพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับหม่อมราชวงศ์ สิริกิติ์ กิติยากร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาเป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ และ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตามลำดับ

วันศุกร์ ที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ มีการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามขัตติย โปราณราชประเพณี พระราชทานพระพระปฐมบรมราชโองการว่า

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม” มีพระราชโอรสธิดา ๔ พระองค์ ดังนี้

- ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี
- สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

- สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

ระหว่างวันจันทร์ ที่ ๒๒ ตุลาคม – วันจันทร์ที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๙๙ ทรงผนวช ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระสมณ ฉายา “ภูมิพล” ประทับ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร เสด็จสวรรคต วันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ สิริพระชนมพรรษา ทรงดำรงสิริราชสมบัติ ๗๐ ปี ทรงครองราชย์ยาวนานยิ่งกว่าพระมหากษัตริย์พระองค์ใดในประวัติศาสตร์

2. พระราชกรณียกิจเพื่อปวงชน

พระองค์ทรงเป็นพลังแห่งแผ่นดิน ทรงส่งเสริมการทำงานของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ ส่วนที่กระทำไม่ได้อย่างทั่วถึงโดยเฉพาะถิ่นทุรกันดารและพื้นที่ที่กำลังเผชิญกับปัญหาการขัดแย้งทางความคิด ซึ่งราษฎรยังยากจนข้นแค้น เริ่มตั้งแต่ พุทธศักราช ๒๔๙๔ แม้จนวาระสุดท้ายแห่งพระชนม์ชีพที่ทรงประจวบ ก็ยังทรงงานเพื่อพสกนิกรมิได้ว่างวัน

ทรงเร่งแก้ไขปัญหาของประชาชน ทั้งด้าน การคมนาคม การแพทย์ การศึกษา อาชีพ ที่ดิน ทำกิน ฯลฯ ไปพร้อมกับทุกๆ ด้านทรงทุ่มเท ทั้งพระวรกาย พระสติปัญญา พระวิริยะอุตสาหะและพระราชทรัพย์ ศึกษา ค้นคว้า หาข้อมูล ทดลอง วิเคราะห์ วิจัย ฟันฟู อนุรักษ์ สร้างสรรค์ เพื่อความสำคัญผลทั้งแก่ชาติและประชาชน ก่อกำเนิดเป็นโครงการหลวง โครงการฝนหลวง ธนาкарโค - กระบือ เกษตรทฤษฎีใหม่ จนถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่หลายประเทศได้ขอรับพระราชทาน แนวแต่ละถิ่น เกิดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานพระราชดำริไปพัฒนาของประเทศของตน โดยเฉพาะความยากจน ทรงแก้ไขด้วยการพัฒนา สอนราษฎรให้รู้จักพึ่งตนเองทรงวางแนวทาง การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนด้วยวิธีเรียบง่าย สอดคล้องกับสภาพทางภูมิศาสตร์และสังคมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มุลนิธิโครงการหลวง มูลนิธิชัยพัฒนา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการโดยตรง ๕,๐๐๐ โครงการ

3. พระราชดำริพัฒนาเกิดถาวร

โครงการอันเนื่องมาจากราชดำริ คือ หัวใจการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในการวางรากฐานพัฒนาสังคมและประเทศ ทรงพัฒนาดินเพื่อสร้างที่ทำกิน พัฒนาป่าเพื่อสร้างน้ำ พัฒนาน้ำเพื่อสร้างธัญญาหาร พัฒนาข้าวปลาอาหารเพื่อสร้างความมั่นคงของชีวิต ทรงสอนประชาชนให้รู้จักชีวิตพอเพียงเพื่อประโยชน์สุขของแผ่นดิน การพัฒนาทุกด้านล้วนประสานสัมพันธ์กันเป็นห่วงโซ่ที่ปรากฏอย่างชัดเจนว่า พระองค์คือ ผู้สร้างความเป็นปึกแผ่นมั่นคงให้แก่ชาติและประชาชนอย่างแท้จริง

“ ในหลาย ๆ ประเทศ สถาบันกษัตริย์เปรียบเสมือนรูปประมุขที่มีประชาชนเป็นฐานสูงขึ้นไปก็มีบรรดาข้าราชการต่าง ๆ และกษัตริย์อยู่บนยอดปิระมิด แต่หน้าที่ของพระมหากษัตริย์ไทยในปัจจุบันกลับกันเป็นปิระมิดคว่ำหัวลง คือ ประชาชนทั้งหลายอยู่ข้างบน และสถาบันกษัตริย์อยู่ที่จุดล่างสุด ทำหน้าที่บริหารสนองความต้องการของประชาชน ที่อยู่ข้างบน”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่นักข่าวต่างประเทศพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานพระราชดำริและทรงนำการปฏิบัติเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขของอาณาประชาราษฎร์ให้ได้ผลแท้จริงเป็นพระราชดำริอันเรียบง่าย ใช้เครื่องมือใกล้ตัว และประหยัด ปฏิบัติการได้ทุกภูมิสังคมของไทยหรือแม้แต่ต่างประเทศ พระราชดำริหลายองค์เป็นทั้งทฤษฎีและปรัชญา จนเป็นที่สรรเสริญว่า คือ “ศาสตร์ของพระราชา” อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กระจายอยู่ในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย

4. พระปรีชาเกริกไกรไปทั่วหล้า

ระยะแรกที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เสด็จขึ้นครองราชย์ประเทศไทยอยู่ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ จำเป็นต้องสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับนานาประเทศให้แน่นแฟ้นขึ้นในฐานะพระประมุข พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศต่าง ๆ ทั้งในทวีปเอเชีย ยุโรป สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย ระหว่างพุทธศักราช ๒๕๐๒ - ๒๕๑๐ รวม ๒๐ ประเทศ

“... การไปต่างประเทศคราวนี้ ก็เป็นทางราชการแผ่นดินเป็นการทำตามหน้าที่ของข้าพเจ้าในฐานะเป็นประมุขของประเทศ ... ข้าพเจ้าจะพยายามเต็มที่เพื่อให้ฝ่ายเขารู้จักเมืองไทยและเกิดมีน้ำใจที่ดีต่อชาวไทย”

ผลจากจากเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศ นอกจากทรงบรรลุวัตถุประสงค์ในการเชื่อมความสัมพันธ์กับมิตรประเทศให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือทรงนำเทคโนโลยีสมัยใหม่จากต่างประเทศมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาประเทศในเวลาต่อมา

5. พระเกียรติยศปรากฏทั่วสากล

ด้วยเป็นที่ประจักษ์ชัดในพระอัจฉริยภาพว่าทรงเป็นเลิศในศาสตร์ทั้งปวง หน่วยงานต่าง ๆ ได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพระสมัญญาเพื่อเฉลิมพระเกียรติคุณ อาทิ อัครศิลปิน พระบิดาแห่งการอนุรักษ์มรดกไทย พระบิดาการจัดการทรัพยากรน้ำ พระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทย พระบิดาแห่งฝนหลวง พระบิดาแห่งนวัตกรรมไทย พระบิดาแห่งการประดิษฐ์ไทย พระผู้ทรงเป็นครูแห่งแผ่นดิน

หลายประเทศที่ประสบปัญหาล้างค้ำกับประเทศไทยได้นำโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริไปประยุกต์ใช้มี ลาว กัมพูชา ภูฏาน เมียนมา เลโซโท เวียดนาม อัฟกานิสถาน เอธิโอเปีย เป็นต้น ดังเห็นได้จากองค์กรและสถาบันในต่างประเทศหลายแห่งได้ขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเหรียญและรางวัลสดุดีพระเกียรติคุณจำนวนมาก

ในมหามงคลสมัยที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี เมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๙ สมเด็จพระราชาธิบดี สมเด็จพระราชินี และผู้แทนพระองค์ พระประมุขจาก ๒๕ ประเทศ เสด็จมาร่วมงานเฉลิมฉลอง ณ ประเทศไทยอันแสดงถึงพระเกียรติคุณที่ทรงได้รับความเคารพนับถืออย่างยอดเยี่ยมในหมู่ประเทศชาติยะทั้งหลาย สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนดารุสซาลาม ทรงเป็นผู้แทนพระประมุขมรพระราชดำรัสถวายพระพรความตอนหนึ่งว่า

“ณ วันนี้ ประชาคมโลกต่างตระหนักถึงความสำเร็จทั้งหลายทั้งปวงของฝ่าพระบาท หม่อมฉัน องค์พระประมุขและพระราชอาคันตุกะทุกพระองค์ที่พร้อมเพรียงกัน ณ ที่นี้ จึงมีความปลื้มปิติยินดีเป็นอย่างยิ่งที่องค์การสหประชาชาติได้ทูลเกล้าถวายรางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์แด่ฝ่าพระบาท

พระราชกรณียกิจและความสำเร็จทั้งหมดที่กล่าวมาของฝ่าพระบาททำให้หม่อมฉัน องค์พระประมุขและพระราชอาคันตุกะทุกพระองค์ ที่มาพร้อมเพรียงกัน ณ ที่นี้ จึงมีความปลาบปลื้มปิติยินดี

เป็นอย่างยิ่งที่องค์การสหประชาชาติได้ทูลเกล้า ฯ ถวายรางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์แด่ฝ่าพระบาท

พระราชกรณียกิจและความสำเร็จทั้งหมดที่กล่าวมาของฝ่าพระบาททำให้หม่อมฉัน องค์พระประมุขและพระราชอาคันตุกะทุกพระองค์ ณ ที่นี้ ต่างรู้ซึ่งตระหนักได้ดีว่าเหตุใดประชาชนของพระองค์จึงได้พร้อมใจกันน้อมเกล้า ฯ ถวายพระราชสมัญญามหาราช แต่หม่อมฉัน ตลอดจนค์ พระประมุขและพระราชอาคันตุกะทุกพระองค์ที่มีไมตรีจิตพรั่งพร้อมกันมาร่วมงานในวันนี้ ขอถวายพระสมัญญาที่เรียบง่ายแต่มีค่าและสะท้อนถึงความรู้สึกของหม่อมฉันและทุกพระองค์ ณ ที่นี้ คือ ฝ่าพระบาททรงเป็น “ มิตรที่รักและพึงเคารพอย่างที่สุดของพวกเรา ”

ฝ่าพระบาททรงเป็นพลังบันดาลใจให้กับพวกเราเหล่าประมุขด้วยกัน และสิ่งนี้คือเหตุสำคัญล้ำลึกของความพร้อมเพรียงกันมาถวายพระเกียรติในครั้งนี้”

6. ดิเรกดลถวายพระเพลิงเถลิงนุสรณ์

พระมหากษัตริย์ของชาวไทยคือสมมติเทวราช เมื่อเสด็จพระราชสมภพ พระองค์คือเทพอวตารจากเทวโลก ณ เขาพระสุเมรุมาอุปถัมภ์โลกมนุษย์เพื่อคุ้มครองอาณาประชาราษฎร์ ครั้นถึงกาลเสด็จสวรรคต หมายความว่าเสด็จกลับสู่สรวงสวรรค์ ชาวไทยจะจัด “ พระราชพิธีอันเนื่องในพระบรมศพ ” เถลิงพระเกียรติยศอย่างสูงสุด โดยประดิษฐานพระบรมศพบำเพ็ญพระราชกุศลตามราชประเพณีพระพุทธศาสนา ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง และสร้าง “ พระเมรุมาศ ” ณ ท้องสนามหลวงจำลองให้ประดุจเขาพระสุเมรุสำหรับถวายพระเพลิง เรียกว่า “ ออกพระเมรุ ”

7. พระเมรุมาศสูงส่งอลงกรณ์

พระเมรุมาศพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ประกอบด้วยอาคารทรงบุษบกจำนวน ๙ องค์ เรียกว่า พระเมรุมาศ ๙ ยอด สร้างเป็นครั้งแรกในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพครั้งนี้ เป็นศิลปกรรมอันพิเศษสุดที่นอกจากดลหาล้างได้จัดทำถวายอย่างสุดฝีมือ ประชาชนทุกทั่วภูมิภาคยังสมัครเป็นจิตอาสา ร่วมกันจัดทำถวายในหลายกิจกรรมด้วยความสามัคคีคืออย่างมีเคยปรากฏมาในกาลก่อน เพื่อพระผู้สถิตอยู่ในดวงใจของชาวไทยตราบนิจนิรันดร์

ในปริมณฑลพระเมรุมาศยังมีอาคารสำคัญ คือ พระที่นั่งทรงธรรมสำหรับทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ศาลาอุทฺตุน ทิม และทับเกษตรรายรอบสำหรับเป็นที่เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทของพระบรมวงศานุวงศ์ ทูตานุทูต ข้าราชการและข้าราชการบริพาร ภายนอกปริมณฑลพระราชพิธี ประชาชนจากทุกทั่วสารทิศร่วมเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ อันหาที่สุดมิได้ของพระมหากษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐยิ่งพระองค์นี้
